

Overeenkomst

De Staat der Nederlanden, Ministerie van Verkeer en Waterstaat, met zetel te 's-Gravenhage, ten deze vertegenwoordigd door de hoofdingenieur-directeur in de Dienst Noord Nederland van Rijkswaterstaat de heer ir. P. Struik,

hierna te noemen de "Staat" ;

Nederlandse Aardolie Maatschappij BV, gevestigd te 's-Gravenhage en kantoorhoudende te Assen aan de Schepersmaat 2, ten deze vertegenwoordigd door de heren ir. J.W. Resink en mr. G.A. Vriezen,

hierna te noemen "NAM";

Overwegende dat:

1

de Staat zorg dient te dragen voor kustverdediging door handhaving van de basis kustlijn en het kustfundament en daartoe regelmatig zandsuppleties laat uitvoeren, onder meer bij Ameland;

2

NAM voornemens is met ingang van 1 januari 2007 vanaf de locaties Moddergat, Lauwersoog en Vierhuizen krachtens hiertoe verleende dan wel te verlenen vergunningen, aardgas te winnen waardoor naar verwachting bodemdaling zal worden veroorzaakt in de kombergingsgebieden Zoutkamperlaag en Pinkegat, zodat ter voorkoming en/of herstel van gevolgen van die bodemdaling in de toekomst naar verwachting nabij Ameland extra zandsuppleties noodzakelijk zullen zijn;

3

in de onder 2. bedoelde vergunningen is bepaald dat NAM zal zorgdragen voor de door de onder 2. bedoelde gaswinning benodigde extra zandsuppleties gelijktijdig met en op plaatsen waar reeds reguliere zandsuppleties in opdracht van de Staat zullen plaatsvinden;

4

partijen genoegzaam bekend is het bepaalde omtrent zandsuppletie in het rijksprojectbesluit gaswinning onder de Waddenzee vanaf locaties Moddergat, Lauwersoog en Vierhuizen, de Natuurbeschermingswetvergunningen Moddergat, Lauwersoog en Vierhuizen, en het Winningsplan Moddergat, Lauwersoog en Vierhuizen;

5

voor de gaswinning vanaf de locaties Moddergat, Lauwersoog en Vierhuizen in 2006 een winningsplan is opgesteld waarin een prognose ten aanzien van bodemdaling en het daarbij behorende bodemdalingvolume is opgenomen als aangegeven in annex 1 van deze overeenkomst;

6

de genoemde prognose onder punt 5 voor de bodemdaling en bodemdalingsvolume met toepassing van de in annex 2 weergegeven meet- en regelcyclus door NAM regelmatig zal worden geactualiseerd;

7

op basis van het verwachte bodemdalingvolume, als aangegeven in annex 1, de benodigde extra zandsuppletie met behulp van een morfologisch model door een externe deskundige is ingeschat als aangegeven in annex 3 van deze overeenkomst;

8

voorafgaand aan de voornoemde toekomstige door de Staat uit te voeren Zandsuppleties met toepassing van de onder 6 genoemde meet- en regelcyclus verkregen actuele bodemdalingcijfers en bijbehorende bodemdalingvolume, door een externe deskundige kan worden bepaald het te verwachten voor rekening van NAM komende benodigde extra zandsuppletievolume voor een periode van 3-4 jaar;

Komen het volgende overeen:

Artikel 1 - Definities

In deze overeenkomst wordt verstaan onder:

"Zandsuppleties": in opdracht van de Staat uit te voeren zandsuppleties, al dan niet onder water, nodig geacht door de Staat, in combinatie met extra onderwater zandsuppleties benodigd tot opvulling van het bodemdalingvolume in de kombergingsgebieden Zoutkamperlaag en Pinkegat;

"Externe Deskundige": het Waterloopkundig Laboratorium, diens toekomstige rechtsopvolger het Delta-instituut dan wel een door partijen in onderlinge overeenstemming te bepalen instituut met gelijkwaardige relevante deskundigheid;

"Gaswinning": aardgaswinning door NAM vanaf de locaties Moddergat, en/of Lauwersoog en/of Vierhuizen;

Artikel 2 - Onderwerp

De Staat zal het voor rekening van NAM komende deel van Zandsuppleties doen uitvoeren in overeenstemming met het bepaalde in deze overeenkomst.

Artikel 3 - Wijze van uitvoering

Zandsuppleties zullen plaatsvinden in overeenstemming met de (alsdan) vigerende relevante wet- en regelgeving en op tijdstippen en plaatsen bepaald door de Staat, rekening houdende met het vermijden van Zandsuppleties op Spisula banken en het suppleren buiten de periode 1 november tot 1 april. Voorafgaand aan de Zandsuppleties zal de suppletielocatie door de Staat worden onderzocht op de aanwezigheid van Spisula banken.

Artikel 4 - Bepaling volume van voor rekening van NAM komende deel van Zandsuppleties

Partijen gaan ervan uit dat de Gaswinning zal aanvangen op 1 januari 2007. In 2010 zal NAM aan de hand van gedurende de Gaswinning verrichte metingen en berekeningen als aangegeven in annex 2, de prognoses genoemd in annex 1 actualiseren. Op basis van deze geactualiseerde prognoses zal in opdracht en

voor rekening van NAM de Externe Deskundige de berekeningen van de volumes zandsuppletie als genoemd in annex 3 actualiseren aan de hand van hetzelfde model als aan annex 3 ten grondslag heeft gelegen. Dit alsdan geprognosticeerde volume is het voor de periode 2011-2015 voor rekening van NAM komende deel van de Zandsuppletie. Bij de volgende Zandsuppleties, in beginsel om de drie à vier jaar, wordt het voor rekening van NAM komende deel van de Zandsuppletie opnieuw bepaald op de hierboven aangegeven wijze. Indien de Gaswinning later aanvangt dan 1 januari 2007, zal het tijdstip waarop voor het eerst de Zandsuppletie zal worden uitgevoerd in onderling overleg tussen partijen worden aangepast.

Artikel 5 - Bepaling bedrag van voor rekening van NAM komende deel van Zandsuppleties

Het bedrag dat NAM aan de Staat verschuldigd zal zijn als vergoeding voor het voor rekening van NAM komende deel van de Zandsuppleties, zal gelijk zijn aan het volume als bepaald in artikel 4 (uitgedrukt in m³) vermenigvuldigd met de prijs per m³ geldend voor de zandsuppleties die onder water plaatsvinden, zoals die door de Staat is overeengekomen met de feitelijke uitvoerder van deze zandsuppleties. Vóór de aanbesteding door de Staat vindt er tussen de Staat en NAM een nader afstemmingsoverleg plaats over de te verwachten prijs voor onderwater zandsuppleties en de Staat informeert NAM direct na de gunning over de gunningsprijs. NAM zal buiten bovengenoemde vergoeding niets verschuldigd zijn aan de Staat in verband met de uitvoering van deze overeenkomst.

Artikel 6 – Facturering en betaling

Na uitvoering van de geactualiseerde berekening van het deel van Zandsuppleties voor rekening van NAM als genoemd in artikel 4 verstrekt NAM deze informatie zo spoedig mogelijk aan de Staat. Op basis daarvan stelt de Staat de factuur op, rekening houdend met hetgeen bepaald is in deze overeenkomst en met afzonderlijke vermelding van eventueel verschuldigde BTW.

De facturering vindt plaats nadat de Zandsuppleties zijn uitgevoerd. De betaling door NAM geschiedt binnen 45 dagen na ontvangst van de factuur. De Staat verstrekt aan NAM, gelijktijdig met de factuur van de Staat aan NAM, documenten waaruit de prijs blijkt die tussen de Staat en de uitvoerder van de Zandsuppleties is overeengekomen ter zake van Zandsuppleties die onder water plaatsvinden als bedoeld in artikel 5. De Staat stelt NAM in staat om, op kosten van NAM en in afstemming met de Staat, omtrent de juistheid van de factuur een audit te laten uitvoeren.

Artikel 7 – Risico, aansprakelijkheid en vrijwaring

De Zandsuppleties worden uitgevoerd in opdracht en voor rekening en risico van de Staat, zodat, zo NAM ter zake van de uitvoering van de Zandsuppleties door de betreffende door de Staat gecontracteerde aannemer of derden in rechte mocht worden aangesproken, NAM de Staat in vrijwaring zal kunnen oproepen.

Artikel 8 – Evaluatie

Tenminste eenmaal per vijf jaar, voor het eerst vijf jaar na aanvang van de Gaswinning, zullen partijen de onderhavige overeenkomst evalueren en aan de hand daarvan bezien of de overeenkomst al dan niet aanpassing behoeft of dient te worden beëindigd.

Artikel 9 – Tussentijdse ontbinding

Deze overeenkomst kan door elk der partijen worden ontbonden door een daartoe strekkende schriftelijke mededeling aan de andere partij, in de volgende gevallen:

- indien op grond van rijksbeleid de Staat zandsuppleties niet voortzet nabij Ameland, met ingang van het tijdstip waarop de betreffende zandsuppleties worden gestaakt;
- indien het niet langer mogelijk is het NAM-deel van de Zandsuppletie gelijktijdig met de zandsuppleties uit te voeren;
- indien NAM de Gaswinning niet zal of zal mogen aanvangen dan wel voortzetten.

Ontbinding op deze gronden zal geen schadeplichtigheid, in relatie tot de uitvoering van deze overeenkomst, van partijen jegens elkander met zich brengen.

Artikel 10 – Overmacht

Indien een partij zich beroept op overmacht stelt zij de andere partij onmiddellijk in kennis van alle bijzonderheden die haar beletten om haar verplichtingen uit deze overeenkomst na te komen, teneinde de gevolgen van de overmacht zoveel mogelijk te beperken.

Artikel 11 – Toepasselijk recht

Op deze overeenkomst is Nederlands recht van toepassing.

Aldus getekend in tweevoud,

Voor de Staat:

ir. P. Struik

Voor de Nederlandse Gasolie Maatschappij B.V.:

ir. J.W.Resink;

mr. G.A.Vriezen;

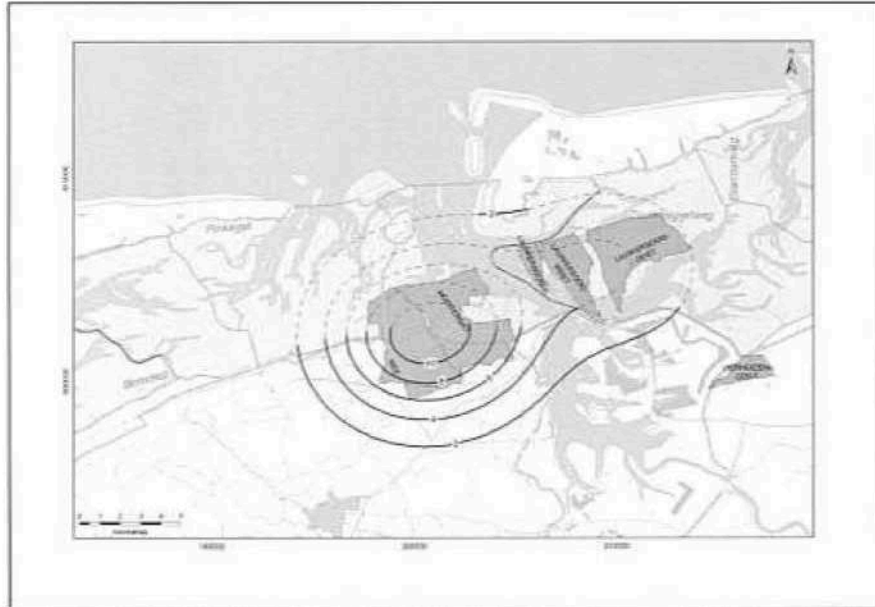
ingehechte volmacht d.d. 10 juli 2006.

Leeuwarden, 26 juli 2006.

Annex 1: Prognose bodemdaling Gaswinning.
Annex 2: Schematische voorstelling meet- en regelcyclus.
Annex 3: Rapport Waterloopkundig Laboratorium d.d. juli 2006.

Annex 1

Prognose bodemdaling en bodemdalingsvolume gaswinning vanaf de locaties Moddergat, Lauwersoog en Vierhuizen

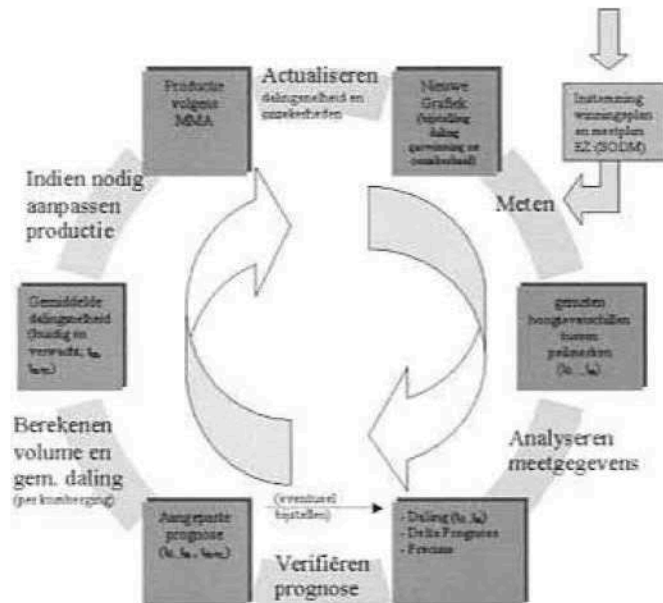

Te verwachten bodemdaling per 01-01-2007 over de periode 2007-2040 veroorzaakt door de gasproductie uit de voorkomens Nes, Moddergat, Lauwersoog-C, Lauwersoog-West, Lauwersoog-Oost en Vierhuizen-Oost (cm).

Het verwachte totale bodemdalingvolume in het jaar 2040 in de kombergingsgebieden Zoutkamperlaag en Pinkegat vanwege de gaswinning vanaf de locaties Moddergat, Lauwersoog en Vierhuizen overeenkomstig het winningsplan 2006 luidt als volgt:

Locaties/veiden	Bodemdaling volume kombergingsgebied Pinkegat in 2040	Bodemdaling volume kombergingsgebied Zoutkamperlaag in 2040
Moddergat Lauwersoog Vierhuizen	$1,2 \times 10^6 \text{ m}^3$	$4,6 \times 10^6 \text{ m}^3$

Annex 2
 Schematische voorstelling meet- en regelcyclus

Annex 3

Rapport Waterloopkundig Laboratorium/Delft Hydraulics

Rapport "Behoeftte aan zandsuppletie ter compensatie van bodemdaling door gaswinning uit de Waddenzeevelden (Z.B. Wang, juli 2006).

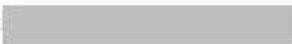
De prognose per 1 januari 2007 van de extra zandsuppletie t.g.v. bodemdaling door gaswinning vanaf de locaties Moddergat, Lauwersoog en Vierhuizen op basis van het Winningsplan januari 2006 luidt op basis van bovenvermeld rapport als volgt:

Periode (in jaren)	Extra zandsuppletie x1000 m ³
2011-2015	206
2016-2020	330
2021-2025	394
etc.	

VOLMACHT

Ondergetekenden, mr. G.A. Vriezen en drs. M.A. Herber, procuratiehouders van de Nederlandse Aardolie Maatschappij B.V., statutair gevestigd te 's-Gravenhage ("NAM"), kantoorhoudende te Assen, geven hierbij last en volmacht aan

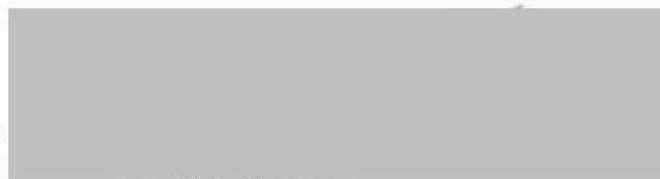
de heer

om namens NAM de hierna te noemen overeenkomst tussen NAM en de Staat der Nederlanden (Rijkswaterstaat) mede te ondertekenen en voorts dat te doen wat gevolmachtigde ter uitvoering van bovenstaande in dat kader nuttig en nodig oordeelt. De overeenkomst heeft betrekking op door de Staat te doen uitvoeren toekomstige extra zandsuppleties verbandhoudende met de voorgenomen gaswinning door NAM vanaf de locaties Moddergat, Lauwersoog en Vierhuizen.

Assen, 10 juli 2006

mr. G.A. Vriezen
Legal manager

drs. M.A. Herber
Adjunct-directeur